

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

TYRIMO ATASKAITA

**DĖL MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE PRIIMTŲ
SPRENDIMŲ KOVAI SU COVID-19 TEISĖTUMO**

2020 m. gegužės 26 d. Nr. KT9-5
Mažeikiai

Su tyrimo ataskaita galima susipažinti
Mažeikių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.mazeikiai.lt

TURINYS

I.	Tyrimo tikslas ir apimtis	3
II.	Išvados	4
III.	Tyrimo rezultatai	6
	1. Prieštaringa informacija dėl patalpose izoliuotų asmenų ir patalpų priežiūros tvarkos aprašo	6
	2. Izoliuotų asmenų apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos nupirktos už rekomenduotą maksimalią ar didesnę vienos paros sumą	7
	3. Ne visi asmenys buvo apgyvendinti 14 dienų, kaip tai numato LR Vyriausybės nutarimo Nr. 207 3.1.5. p. “asmenims, grįžusiems ar atvykusiems iš užsienio valstybių, privaloma 14 dienų izoliacija”	10
	3.1. Dėl izoliacijoje esančių asmenų sąrašų	11
	4. Ne visiems transportuotiems asmenims nurodyta izoliacijos vieta arba jie nepristatyti į nurodytas patalpas	12
	5. Išaugusias viešinio paslaugas pateisina esama situacija	13
	6. Apsaugos priemonės buvo ne tik pirktos, bet ir gautos paramos pagrindais	14
	6.1. Dėl priemonių gavimo iš LR Vyriausybės ir kitų paramos teikėjų	15
	6.2. Savivaldybėje civilinės saugos reikmėms lėšos nebuvo kaupiamos	16
	7. Negalime nustatyti realios sumos, patirtos dėl karščiavimo klinikos ir COVID skyriaus įsteigimo	16
	8. Gyventojai neprivalo apmokėti už laiptinių dezinfekavimo paslaugas, nes dėl šių paslaugų suteikimo nebuvo priimtas sprendimas	17
	9. Kiti pastebėjimai, susiję su atliekamu tyrimu	20
	9.1. Dėl Mažeikių ESK operacijų centro	20
	9.2. Dėl Mažeikių ESK 2020 m. kovo-balandžio mėn. protokolų	21
	9.3. Dėl izoliacijos kontaktinių asmenų paskelbimo	22

TYRIMO TIKSLAS IR APIMTIS

Tyrimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 16 punktu, Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) nuostatais, atsižvelgiant į Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto pirmininkės Rūtos Matulaitienės (toliau – Kontrolės komitetas) 2020 m. balandžio 22 d. raštą „Dėl informacijos perdavimo“, kuriame prašoma įvertinti Mažeikių rajono savivaldybės administracijos priimtų sprendimų bei padarytų išlaidų pagrįstumą ir atliktų darbų reikalingumą (toliau – Prašymas) bei persiustą 2020 m. balandžio 14 d. Ekonomikos, finansų ir vietinio ūkio komiteto pirmininkės Odetos Jasmontienės, Sveikatos priežiūros ir socialinių reikalų komiteto pirmininkės Mildos Šukienės, Švietimo, kultūros ir sporto komiteto pirmininko Česlovo Čyžo, Kaimo reikalų ir gamtos apsaugos komiteto pirmininko Vytauto Vismino ir Kontrolės komiteto pirmininkės Rūtos Matulaitienės raštu „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – Jungtinio komiteto keliami klausimai) ir 2020 m. balandžio 15 d. Mažeikių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) direktorės Laimos Nagienės (toliau – Administracijos direktorė/ESK pirmininkė) pateiktu atsakymu Nr. T17-11 (toliau – Atsakymas).

Tiriamas subjektas - Kontrolės komiteto Prašyme bei Jungtinio komiteto keliami klausimai:

- 1) ar yra tvarkos aprašas, pagal kurį buvo nustatyta tvarka, reglamentuojanti iš užsienio grįžusių asmenų apgyvendinimą (izoliaciją) Savivaldybės numatytose patalpose ir jų maitinimą?;
- 2) paaiškinti, kuo remiantis ir kokie buvo atlikti viešieji pirkimai (pirkimų sumos, sutartys ir kt.) nuo 2020 m. kovo 16 d.;
- 3) pateikti išsamią informaciją apie apgyvendintus ir maitinamus asmenis: koku būdu jie buvo atrenkami? Kiek tokių asmenų gyvena Savivaldybės patalpose? Kokia apgyvendinimo ir maitinimo kaina vienam asmeniui visam apgyvendinimo laikotarpiui? Koku tikslu grįžo į Lietuvą (studentas, darbuotojas (kokios įmonės), kelionė ar kt.)?;
- 4) pateikti informaciją, koku pagrindu ir kaip asmenys buvo transportuojami į izoliacijos vietas;
- 5) pateikti informaciją, kiek kainavo Savivaldybės veiklos viešinimo paslauga (TV, radijas, socialiniai tinklai ir kt.);
- 6) pateikti informaciją, kiek ir kokių priemonių buvo įsigyta nuo kovo 16 d., siekiant užtikrinti Savivaldybės gyventojų ir medikų saugumą.
- 7) paaiškinti, kiek Savivaldybei kainavo Mažeikių ligoninės skyrių, karščiavimo klinikos ir „COVID skyriaus“ parengimas kovai su COVID-19. Kokiomis lėšomis tai buvo padaryta? Už kokią sumą, kiek ir kokių apsaugos priemonių buvo perduota ligoninei bei minėtiems skyriams?
- 8) kiek Savivaldybei kainavo Mažeikių miesto daugiabučių namų laiptinių dezinfekavimas?

Tyrimo tikslas - įvertinti Mažeikių rajono savivaldybėje priimtų sprendimų bei padarytų išlaidų pagrįstumą ir atliktų darbų reikalingumą kovai su Covid-19.

Tiriamas laikotarpis – 2020 m. iki balandžio 27 d.

Tyrimas atliktas, vykdant Mažeikių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2020 m. balandžio 27 d. pavedimą Nr. KT11-4.

Tyrimą atliko Mažeikių rajono savivaldybės kontrolierė Alma Karvelienė (grupės vadovė) ir Mažeikių rajono savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Loreta Dimienė.

Tyrimo išvados pagrindimui duomenys buvo renkami nagrinėjant įstatymus, LR Vyriausybės ir Mažeikių rajono savivaldybės atitinkamų komisijų priimtus sprendimus, viešųjų pirkimų dokumentus (bei sugeneruotus pirkimus iš centrinio viešųjų pirkimų portalo (toliau – CVPP)) bei kitus dokumentus susijusius su COVID-19.

Atliekant tyrimą laikėmės prielaidos, kad mums pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Kontrolės ir audito tarnybai (toliau – Tarnyba) nėra suteikta teisė aiškinti įstatymus ir kitus teisės aktus, todėl šioje ataskaitoje pateikta Tarnybos nuomonė dėl teisės aktų nuostatų taikymo negali būti vertinama kaip oficialus teisės aktų aiškinimas.

IŠVADOS

1. Vadovaujantis LR teisės aktais bei VLESVOV priimtais sprendimais, Administracijos direktorė buvo įpareigota parengti patalpose izoliuotų asmenų ir patalpų priežiūros tvarkos aprašą, tačiau tyrimo metu pateikė prieštaringą informaciją (žr. Ataskaitos 1 dalį).

2. Iš viso dėl Covid-19 vykdytų pirkimų pasirašyta sutarčių už 492 635,87 Eur, iš jų iki š. m. balandžio 27 d. panaudota 174 375,79 Eur.

3. Iš sudarytų Apgyvandinimo sutarčių rekomenduotina suma buvo viršyta, pasirašant sutartį su UAB "Edval" (žr. Ataskaitos 2 dalį).

4. Be viešbučiuose už atlygį apgyvendintų ir maitinimą gaunančių asmenų, vienas asmuo, kaip savivaldybės izoliacijos patalpose, buvo apgyvendintas Mažeikių Krizių centre, kuriam Savivaldybė jokių kitų paslaugų neteikė. Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiose patalpose yra galimybė apgyvendinti iki 78 asmenų (žr. Ataskaitos 3 dalį).

5. Pagal UAB „Vanagėliai“ pateiktus dokumentus 28 asmenims apmokėta už 15 parų izoliaciją (žr. Ataskaitos 3.1 dalį).

6. Abejonių sukėlė UAB „Edval“ pateikti sąrašai, nes tik šiame viešbutyje apgyvendintų asmenų izoliacijos terminas prasilenkė su Juvare sistemoje nurodytomis datomis (žr. Ataskaitos 3.1 dalį).

7. Palyginus viešbučių pateiktus sąrašus su sąrašais gautais iš Juvare sistemos pastebėta, kad apie 50 proc. asmenų, kuriuos nurodė viešbučiai, neįtraukta į izoliacijoje esančių asmenų sąrašus (žr. Ataskaitos 3.1 dalį).

8. Dėl vidaus kontrolės nebuvimo Administracija už suteiktas paslaugas permokėjo 5 796 Eur (žr. Ataskaitos 3 dalį).

9. Ne visiems transportuotiems asmenims nurodyta izoliacijos vieta arba jie nepristatyti į nurodytas patalpas (žr. Ataskaitos 4 dalį).

10. Administracijos direktorė galimai sumaišė viešuosius ir privačius interesus, priimdama sprendimus ir apmokėdama išlaidas, susijusias su dukros parvežimu iš Estijos Respublikos, kai to nenumato teisės aktai (žr. Ataskaitos 4 dalį).

11. Administracijoje viešinimo išlaidos, lyginant su ankstesnių metų tuo pačiu laikotarpiu, išaugo, bet šiuo neeiliniu atveju, tai visiškai normalu, kad būtų galima operatyviai pasiekti kuo platesnę auditoriją (žr. Ataskaitos 5 dalį).

12. Iš UAB "Info S" nupirkta medicininių prekių už 29 318,30 Eur, nors ši įmonė prekiauja nešiojamomis ir stacionariomis radijo stotimis, antenomis, radijo ryšio įranga (žr. Ataskaitos 6 dalį).

13. Be pirktų apsaugos priemonių buvo gauta parama ir iš Vyriausybės bei kitų paramos teikėjų (žr. Ataskaitos 6 dalį).

14. Pagal Administracijos pateiktus dokumentus Karščiavimo klinikos ir Covid-19 skyriaus įsteigimui patirtos išlaidos siekia apie 7 tūkst. Eur (žr. Ataskaitos 7 dalį).

15. Mažeikių ESK 2020 m. kovo 15 d. posėdžio nutarimas dėl atliktų daugiabučių namų laiptinių dezinfekavimo paslaugų apmokėjimo iš kaupimo fondo neturi teisinio pagrindo (žr. Ataskaitos 8 dalį).

16. UAB „Admituras“ ir UAB „Tavo pastogė“ informavo, kad mokėtinos sumos už laiptinių dezinfekcijos paslaugas būtų ir kitų patalpų savininkams bus įtrauktos į bendrąją sąskaitą-pranešimą (žr. Ataskaitos 8 dalį).

17. Nebuvo paskirtas operacijų centro vadovas, kadangi Mažeikių ESK dėl minėto vadovo kandidatūros nesvarstė ir neteikė Administracijos direktorei, taip, kaip tai numatyta Mažeikių ESK nuostatuose (žr. Ataskaitos 9.1 dalį).

18. Dviejuose Mažeikių ESK protokoluose priimti nutarimai neteisėti, nes nebuvo kvorumo (žr. Ataskaitos 9.2 dalį).

19. Tarnybai buvo pateikti analogiški skirtingų komisijų posėdžių, vykusių tą pačią dieną, valandą, tos pačios darbotvarkės, pasisakymų bei tų pačių asmenų pasirašyti protokolai (žr. Ataskaitos 9.2 dalį).

20. LR Vyriausybės CORONA STOP puslapyje vienas iš Mažeikių rajono savivaldybės kontaktinių asmenų dėl izoliacijos paskelbtas asmuo, atstovaujantis verslo ūkio subjektą (žr. Ataskaitos 9.3 dalį).

TYRIMO REZULTATAI

1. Prieštaringa informacija dėl patalpose izoliuotų asmenų ir patalpų priežiūros tvarkos aprašo

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“¹ (toliau – LR Vyriausybės nutarimas Nr. 207) paskelbė visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje karantiną bei trečią (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygį ir patvirtino karantino režimą.

Administracijos direktorė Atsakyme informavo, kad minėtu klausimu vadovavosi LR teisės aktais bei LR Sveikatos apsaugos ministro valstybinio lygio ekstremalios situacijos valstybės operacijų vadovo (toliau – VLESVOV) atitinkamais sprendimais, kurie tiesiogiai taikomi ir savivaldybėms, todėl atskirai tvarkos aprašai, reguliuojantys asmenų apgyvendinimą (izoliaciją) savivaldybės numatytuose patalpose ir jų maitinimą, rengiami nebuvo.

Pažymėtina, kad Administracijos direktorės Atsakyme minimas 2020 m. kovo 12 d. LR Sveikatos apsaugos ministro Aurelijaus Verygos, įsakymas Nr. V-352² (įsigaliojo 2020-03-14), patvirtino “Asmenų, sergančių COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), asmenų, įtariamų, kad serga COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), ar asmenų, turėjusių sąlytį su sergančiuoju COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), izoliavimo namuose ar kitoje gyvenamojoje vietoje taisyklės“³ (toliau – Taisyklės), kuriose, nebuvo numatyta prievolė savivaldybėms rūpintis maitinimu ar patalpomis izoliacijai. Jose nurodoma, kad „ligonis, asmuo, įtariamas, kad serga, ir sąlytį turėjęs asmuo privalo laikytis šių izoliavimo namuose ar kitoje gyvenamojoje vietoje pareigų;” 10.4. p. “maistu, vaistiniais preparatais ir kitomis būtinomis priemonėmis pasirūpinti nuotoliniu būdu arba paprašyti, kad tuo pasirūpintų kiti asmenys (pavyzdžiui, šeimos nariai, draugai ar kt.), kuriems nėra taikomos izoliavimo priemonės, arba savivaldybės teritorijoje socialines paslaugas teikiančios įstaigos”.

Minėtos Taisyklės 2020 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. V-550 buvo pakeistos išdėstant nauja redakcija⁴ (įsiteisėjo 2020-03-27), kur atsirado sąlyga, kad jei asmenys izoliuojami savivaldybės patalpose, savivaldybės turi aprūpinti maistu (4 priedas: maistu ir kitomis būtinomis priemonėmis jus aprūpins savivaldybės administracija), bet VLESVOV 2020 m. kovo 23 d. sprendimo Nr. V-499 „Dėl sąlytį turėjusių asmenų, grįžusių iš užsienio valstybių, izoliavimo“ (toliau – VLESVOV sprendimas V-499) (pakeitimas 2020 m. kovo 25 d. Nr. V-536⁵, įsigaliojo 2020-03-26) 5.7 papunktis numato, kad “savivaldybių administracijos turi nustatyti patalpose izoliuotų asmenų ir patalpų priežiūros tvarką” o 5.8. papunktis “izoliuoti asmenys, išreiškę norą būti izoliuoti geresnėse, nei savivaldybės administracijos numatytose izoliavimo patalpose, ir

¹<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/deaf8694663011eaa02cacf2a861120c?jfwid=11p6e3gcz8>

²<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/ea60cec0650b11eaa02cacf2a861120c/asr>

³<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/ea60cec0650b11eaa02cacf2a861120c?jfwid=15etomcfu9>

⁴<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/7aa184106fe911eaa38ed97835ec4df6?jfwid=15etomcfow>

⁵<https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=3d6282306f3411eabee4a336e7e6fdab>

sutinkantys už tai sumokėti, gali kreiptis į savivaldybės administraciją, jei ši turi sudariusi sutartį su viešbučiu ar kitų patalpų valdytoju pagal LR Vyriausybės nutarimo Nr. 207 3.2.5 punktą⁶”.

Pažymėtina, kad 2020 m. kovo 26 d. įsiteisėjo VLESVOV 2020 m. kovo 25 d. sprendimas Nr. V-536, kuris įpareigojo savivaldybių administracijas organizuoti sąlytį turėjusių asmenų, grįžusių iš užsienio valstybių, apgyvendinimą savivaldybės administracijos numatytose izoliavimo patalpose laikantis minėtame sprendime numatytų reikalavimų, kur vienas iš jų parengti klausime minimą tvarką (5.7 p.⁷).

Administracijos direktorė 2020 m. balandžio 15 d. Tarybos komitetų pirmininkams pateikdama atsakymą į šį klausimą, nurodė, kad vadovavosi aukščiau minėtais LR teisės aktais bei VLESVOV sprendimais, nes jie „yra tiesiogiai taikomi, todėl atskirai tvarkos aprašai, reguliuojantys asmenų apgyvendinimą (izoliaciją) savivaldybės numatytose patalpose ir jų maitinimą, rengiami nebuvo“, nors teisės aktai įpareigojo tai daryti.

Derinant tyrimo ataskaitos projektą, Savivaldybės administracija pateikė priešingą informaciją⁸, susijusią su Savivaldybės administracijos numatytose patalpose izoliuotų asmenų ir patalpų priežiūros tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) patvirtinimu. Tarnybai pateiktas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. balandžio 1 d. įsakymas Nr. A-710 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės administracijos numatytose patalpose izoliuotų asmenų ir patalpų priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (kuris viešai nepaskelbtas). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, jeigu šis Tvarkos aprašas buvo patvirtintas 2020 m. balandžio 1 d., tai jame turėjo būti numatyta sąlyga, kuri įsiteisėjo 2020 m. kovo 27 d., kad jei asmenys izoliuojami savivaldybės patalpose, savivaldybė turi aprūpinti maistu, o be to ir sutartys dėl maitinimo sudarytos šią dieną. Administracijos direktoriaus patvirtinto Tvarkos aprašo 5.4 p. nurodyta, kad „maistu, vaistiniais preparatais ir kitomis būtinomis priemonėmis pasirūpinti nuotoliniu būdu arba paprašyti, kad tuo pasirūpintų už socialinės pagalbos teikimą savivaldybės administracijos paskirtas atsakingas asmuo arba kiti asmenys (pavyzdžiui: šeimos nariai, draugai ar kt.), kuriems nėra taikomos izoliavimo priemonės“, t. y. tokia formuluotė, kuri galiojo iki 2020 m. kovo 26 d.

Pažymėtina, kad Tvarkos apraše nenumatyta galimybė, kad izoliuoti asmenys, išreiškę norą būti izoliuoti geresnėse, nei Savivaldybės administracijos numatytose izoliavimo patalpose, ir sutinkantys už tai sumokėti, gali kreiptis į Savivaldybės administraciją.

2. Izoliuotų asmenų apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos nupirktos už rekomenduotą maksimalią ar didesnę vienos paros sumą

Laikinoji VPT vadovė Jovita Petkuvienė per koronaviruso pandemiją ragina laikytis ir Europos Komisijos pozicijos, kurioje pabrėžiama, jog paprastesnės procedūros, galinčios sumažinti konkurenciją, siejamos „su tuo, kad greituoju būdu reikia gelbėti žmones“, pavyzdžiui, vaistais ar medicinos, asmens apsaugos priemonėmis, o „ne su tuo, kas gali palaukti keletą savaičių“. Anot jos, „parašysime įspėjimą visoms ministerijoms, kad šioje situacijoje dėl skubos neturėtų būti vykdomos

⁶<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/deaf8694663011eaa02cacf2a861120c/asr>

⁷Sveikatos apsaugos ministro valstybinio lygio ekstremalios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. kovo 25 d. sprendimas Nr. V-536

⁸Mažeikių rajono savivaldybės administracijos 2020-05-22 raštas Nr. R8-2.33-2297 „Dėl tyrimo ataskaitos „Dėl Mažeikių rajono savivaldybėje priimtų sprendimų kovai su COVID-19 teisėtumo“ projekto“

neskelbiamos derybos. Yra numatytas mechanizmas, kaip sutrumpintos procedūros, bet pirkimai vis tiek yra skelbiami. Tai nėra ta situacija, kai skubos tvarka reikia įsigyti priemones žmonių gyvybėms gelbėti. Bet bet koku atveju turėtų būti skelbiami viešieji pirkimai⁹.

2020 m. kovo 25 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 264 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ pakeitimo 3.2.5 papunktyje numatyta, jog viešbučių ir kitos patalpos naudojamos asmenims izoliuoti atskiru savivaldybių ir apgyvendinimo paslaugų teikėjų susitarimu arba savivaldybės administracijos direktoriaus reikalavimu¹⁰.

Išanalizavus Administracijos direktorės Atsakymą ir 2020 m. gegužės 4 d. pateiktą raštą Nr. R8-2.17-2016 (toliau – Gegužės 4 d. raštas) bei sugeneruotus pirkimus iš CVPP¹¹ apie atliktus pirkimus susijusius su COVID-19, nustatyta, kad Mažeikių rajono gyventojų, grįžusių ir užsienio ar galimai turėjusių kontaktą su sergančiais asmenimis, izoliacijos viešbučiuose apgyvendinimo paslaugų (toliau - Apgyvendinimo sutartys) teikimo sutarčių buvo pasirašyta už 316 620 Eur (su PVM), maitinimo paslaugų už 109 872 Eur (su PVM) bei įsigyta kitų prekių reikalingų dėl pandemijos Covid-19 už 53 155,76 Eur (žr. 6 klausimą).

Be to, atliktas automobilių stovėjimo aikštelės paslaugos pirkimas apklausos būdu¹². Paslaugos teikėjas Henriko autoservisas, UAB pasiūlė 1,15 Eur su PVM kainą už aikštelės nuomą 1 automobiliui per parą. Bendra sutarties kaina su PVM 1000,00 Eur. Duomenų, kad būtų pasinaudota šia paslauga neturime.

Dėl Apgyvendinimo paslaugų, savivaldybės vadovavosi VLESVOV sprendimu Nr. V-499¹³, kurio 4.1. p. įpareigoja „užtikrinti, kad nuo 2020 m. kovo 24 d. būtų parengtos ir tinkamos naudoti visos savivaldybės teritorijoje numatytos patalpos, kuriose bus izoliuojami asmenys, sergantys COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), asmenys, įtariamai, kad serga COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), ar sąlytį turėję asmenys“. Visos Savivaldybės apgyvendinimo paslaugų sutartys sudarytos 2020 m. kovo 23 d. (žr. 1 lentelę).

1 lentelė

Eil. Nr.	Apgyvendinimas paslauga (kainos nurodytos su PVM)				
	Pavadinimas	Sutarties data/Nr.	Sutarties suma EUR	1 para EUR	Pateiktų sąskaitų suma EUR
1.	UAB "Plinijus"	2020-03-23 Nr. MS-65	110 090,00	30,00	18 060,00
2.	UAB "Vanagėliai"	2020-03-23 Nr. MS-66	100 800,00	40,00	19 440,00
3.	A. Gromakovos IĮ "Valina"	2020-03-23 Nr. MS-67	22 890,00	24,00	9 624,00
4.	UAB "Edval"	2020-03-23 Nr. MS-68	82 840,00	42,00	26 460,00
Viso:			316 620,00	x	73 584,00

⁹<https://www.vz.lt/rinkodara/2020/04/10/vyriausybe-skubiai-perka-integruotos-komunikacijos-ir-viesuju-rysiu-paslaugas>

¹⁰<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/931eb6116eb911eaa38ed97835ec4df6>

¹¹http://www.cvpp.lt/index.php?option=com_vptpublic&filter_show=1&kuras=0&task=sutartys&filter_authority=Ma%C5%BEEiki%C5%B3+rajono+sav&filter_limit=20&Itemid=109

¹² Tiekėjų apklausos pažyma 2020-03-25 Nr. VP8-47

¹³<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/7b63af506d3b11eaa38ed97835ec4df6/aZyzwzkzCni>

Dėl maitinimo paslaugų: VLESVOV 2020 m. kovo 16 sprendimu Nr. V-386 „Dėl reikalavimų izoliavimo patalpoms¹⁴“, savivaldybių administracijų direktorius įpareigoti organizuoti ir suteikti izoliavimo patalpas asmenims, kuriems taikomas izoliavimas ir kurie neturi galimybės izoliuotis nuo kitų kartu gyvenančių asmenų, laikantis šių reikalavimų, kur 1.6. p. numatyta, kad izoliuotiems asmenims savivaldybės administracija organizuoja maisto ir kitų būtiniausių priemonių pristatymą. Tačiau tik 2020 m. kovo 26 d. savivaldybėms atsirado sąlyga, kad jei asmenys izoliuojami savivaldybės patalpose, savivaldybė turi aprūpinti maistu (sprendimo Nr. V-550¹⁵) bei VLESVOV 2020 m. kovo 24 d. sprendimas Nr. V-514¹⁶, numatė, kad „savivaldybės administracija organizuoja maitinimą“ (įsiteisėjo 2020-03-26). Visos Savivaldybės maitinimo paslaugų sutartys sudarytos 2020 m. kovo 27 d. (žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Eil. Nr.	Maitinimo paslauga (kainos nurodytos su PVM)				
	Pavadinimas	Sutarties data/Nr.	Sutarties suma EUR	1/asmeniui EUR	Pateiktų sąskaitų suma EUR
1.	UAB "Plinijus"	2020-03-27 Nr. MS-75	37 800,00	15,00	8 865,00
2.	UAB "Vanagėliai"	2020-03-27 Nr. MS-77	37 800,00	15,00	6 870,00
3.	A. Gromakovos IĮ "Valina"	2020-03-27 Nr. MS-76	6 552,00	12,00	4 404,00
4.	UAB "Edval"	2020-03-27 Nr. MS-78	27 720,00	15,00	8 955,00
Viso:			109 872,00	x	29 094,00

Savivaldybių administracijos, turi (turėjo) organizuoti izoliuotų asmenų maitinimą, užtikrinant šilto maisto tiekimą ir atsižvelgiant į rekomenduojamas paros maistinių medžiagų ir energijos normas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 510 „Dėl rekomenduojamų paros maistinių medžiagų ir energijos normų patvirtinimo“. Maistas turi būti tiekiamas centralizuotai, vienkartinėje taroje. Asmenims turintiems specialiųjų poreikių (sergantiems cukriniu diabetu, alergiškiems ir pan.) sudaryti galimybę gauti jiems tinkamą maistą.

Atkreiptinas dėmesys, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerijos rekomendacijose¹⁷ numatyta maksimali suma už izoliuotų asmenų apgyvendinimą dviviečiame kambaryje yra 35,00 Eur be PVM parai už dvivietį kambarį, o maksimali dienos maitinimui suma 15 Eur be PVM, tačiau šios rekomendacijos buvo pateiktos vėliau, negu Savivaldybė sudarė Apgyvandinimo sutartis. Iš sudarytų Apgyvandinimo sutarčių rekomenduotina suma buvo viršyta pasirašant sutartį su UAB "Edval", kai vienos paros įkainis be PVM yra 38,53 Eur. Pažymėtina, kad ūkio subjektai gali teikti apgyvendinimo, maitinimo, kitas paslaugas, bet nebūtinai vienas subjektas turi teikti visą paslaugų paketą. Mūsų savivaldybėje, pagal pateiktus dokumentus, maitinimo paslaugas teikė tie patys ūkio subjektai, kurie teikė ir Apgyvandinimo paslaugas.

¹⁴ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a01a2f726e6e11ea38ed97835ec4df6?jfwid=lqhyioov3>

¹⁵ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/7aa184106fe911ea38ed97835ec4df6?jfwid=15etomcfow>

¹⁶ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/9d0ba9a06def11ea38ed97835ec4df6>

¹⁷ Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2020-03-27 raštas Nr. (25.3-73)-3-1130 „Dėl rekomendacijų dėl izoliuotų asmenų apgyvendinimo Lietuvos apgyvendinimo įstaigose“

Apmokėjimas savivaldybėms už viešbučius gali būti vykdomas vadovaujantis galiojančiu Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1107 „Dėl materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo ir Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“¹⁸.

LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija, atkreipia dėmesį, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymu (toliau – CSĮ), kurio įgyvendinamasis teisės aktas yra 2010 m. liepos 21 d. Nr. 1107 tvarkos aprašas, kiti subjektai, esant pareikalavimui, turi dalyvauti ekstremalios situacijos likvidavimo procese, galimi du situacijos sprendimo būdai:

1. Sudarant sutartį su paslaugos teikėju, teikiančiu apgyvendinimo paslaugas, kuris aprūpins materialiniais ir žmogiškaisiais ištekliais (SAM dalyvavimas reikalingas, parengiant techninę specifikaciją). Sutarties šalys: savivaldybė ir viešbutis. Savivaldybėms užduotis – apskaičiuoti poreikį. Atkreiptinas dėmesys, kad, CSĮ 18 straipsnis „Materialinių išteklių teikimas“ reglamentuoja tik materialinių išteklių teikimą, nepasisakyta dėl žmogiškųjų, o CSĮ 31 straipsnyje, numatyta kompensacija už materialinių išteklių teikimą, privalomų darbų atlikimą ir žalos atlyginimą.

2. Operacijų vadovo (Savivaldybėje nebuvo paskirtas) sprendimu galima naudotis materialiniais ištekliais, neatsižvelgiant į jų nuosavybės formą. CSĮ 20 straipsnio 3 p. numato, kad „trečio (visiškos parengties) lygio – kai civilinės saugos sistemos subjektai pasirengę vykdyti užduotis ir funkcijas ekstremaliųjų situacijų metu, pasitelkiami žmogiškieji ir materialiniai ištekliai, sušaukiamos ekstremaliųjų situacijų komisijos ir operacijų centrų nariai, parengiamos būtinos paimti iš valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargos“. O CSĮ 28 straipsnio 4 p. „Gelbėjimo darbų vadovas ar operacijų vadovas neatidėliotiniais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyventojų gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, gali naudotis įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti reikalingais materialiniais ištekliais, neatsižvelgdamas į jų nuosavybės formą...).

Papildomai atkreipiame dėmesį, kad jau 1 kl. dėstėme, kad š. m. kovo 25 d. buvo priimtas VLESVOV sprendimas Nr. 536 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. kovo 23 d. sprendimo Nr. V-499 „Dėl asmenų izoliavimo savivaldybių administracijų numatytose patalpose“ pakeitimo, kuriuo numatyti įpareigojimai savivaldybėms, tačiau atitinkama tvarka Savivaldybėje nebuvo nustatyta, taip pat nebuvo „aktyvuotas“ ir operacijų centras bei paskirtas operacijų centro vadovas, kadangi Mažeikių ESK dėl minėto vadovo kandidatūros nesvarstė ir neteikė Administracijos direktorei, taip, kaip tai numatyta Mažeikių ESK nuostatuose.

3. Ne visi asmenys buvo apgyvendinti 14 dienų, kaip tai numato LR Vyriausybės nutarimo Nr. 207 3.1.5. p. „asmenims, grįžusiems ar atvykusiems iš užsienio valstybių, privaloma 14 dienų izoliacija”

Pažymėtina, kad be viešbučiuose už atlygį apgyvendintų ir maitinimą gaunančių asmenų, vienas asmuo, kaip savivaldybės izoliacijos patalpose, buvo apgyvendintas Mažeikių Krizių centre,

¹⁸<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FBC1C9493E54>

nuo 2020 m. kovo 15 iki 29 d., kuriam Savivaldybė jokių kitų paslaugų neteikė, nes juo rūpinosi mama, kuri pristatė reikalingus produktus ir maistą. Daugiau asmenų Krizių centre nebuvo apgyvendinta. Pažymėtina, kad šiuo metu patalpos yra išdezinfekuotos ir, esant būtinumui, paruoštos naudoti, kuriuose gali gyventi iki 15 asmenų (sanitariniai mazgai 3, virtuvėje yra kriauklė, dujinė viryklė, šaldytuvai). Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazijos direktorė, informavo, kad gimnazijos bendrabutyje galėtų apgyvendinti 13 asmenų, virtuvė, dušas, sanitarinis mazgas bendrabutyje yra po vieną. O Mažeikių „Jievaro“ pagrindinėje mokykloje butų galima apgyvendinti apie 50 asmenų, kaip informavo mokyklos direktorius, sanitarinių mazgų yra 7, virtuvė viena.

Derinant tyrimo ataskaitos projektą, Administracija teigia, kad, sprendžiant apgyvendinimo klausimą, buvo vadovautasi VLESVOV 2020 m. kovo 16 sprendimu Nr. V-386 “Dėl reikalavimų izoliavimo patalpoms¹⁹“ 1.2 papunkčiu, kuriame išskiriama patalpų apgyvendinimo prioriteto tvarka, tačiau Tarnyba atkreipia dėmesį, kad to paties sprendimo 1.1 papunktyje numatyta kokiose patalpose gali būti apgyvendinti izoliuojami asmenys, tame tarpe ir socialiniuose būstuose, bendrabučiuose, kt.. Viešbučio apgyvendinimo atveju galėjo būti svarstomas klausimas dėl papildomo apmokėjimo, tačiau tokių faktų nenustatyta.

3.1. Dėl izoliacijoje esančių asmenų sąrašų

Nuo 2020 m. kovo 31 d. 18 val. savivaldybės ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos yra prijungtos prie IT platformos „Juvare“, kurioje pateikti duomenys, numatyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020-03-17 įsakyme Nr. V-583²⁰. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Telšių departamento direktorė Giedrė Ligeikienė (toliau – NVSCTD direktorė), informavo, kad “kiekvienai savivaldybei yra sudarytos galimybės jungtis prie Juvare sistemos, į kurią yra suvedami duomenys, susiję su COVID-19 sergančiais, stebimais, tame tarpe ir esančiais izoliacijoje. Mažeikių r. sav. administracijos direktorė Laima Nagienė turi prisijungimo galimybę prie Juvare sistemos ir gali suteikti Jums reikalingą informaciją”.

Tarnyba, siekdama išsiaiškinti, kiek asmenų buvo izoliuoti savivaldybėje ir ar tie asmenys sutampa su viešbučiuose registruotais asmenimis už kurių apgyvenimą, maitinimą ar transportavimą apmokėjo savivaldybė, kreipėsi į Administracijos direktorę dėl duomenų pateikimo apie izoliacijoje esančius (buvusius) asmenis Mažeikių rajono savivaldybėje. 2020 m. gegužės 11 d. buvo gauti siauros apimties duomenys, t. y. tik asmenų vardai pavardės ir laikas fiksuotas izoliacijai, nuo - iki.

Apgyvendinimo paslaugos įkainiai už parą svyravo nuo 24 iki 42 Eur, maitinimo paslauga asmeniui kainavo nuo 12 iki 15 Eur (žr. 1 ir 2 lenteles). Tačiau ne visi asmenys buvo apgyvendinti 14 dienų, kaip tai numato LR Vyriausybės nutarimo Nr. 207 3.1.5. p. “asmenims, grįžusiems ar atvykusiems iš užsienio valstybių, privaloma 14 dienų izoliacija”.

Atkreiptinas dėmesys, kad UAB „Vanagėliai“ pateiktame 2020 m. balandžio 9 d. paslaugų priėmimo-perdavimo akte 28 asmenims apmokėta už 15 parų izoliaciją, kuri sumine išraiška sudaro 1120,00 Eur. Tos pačios datos maitinimo paslaugų priėmimo-perdavimo akte už maitinimo paslaugą sumokėta nuo 2020 m. kovo 26 d., kai sutartis su UAB „Vanagėliai“ pasirašyta 2020 m. kovo 27 d. Dėl to permoka sudaro 480,00 Eur. Bendra permoka 1600,00 Eur.

¹⁹<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a01a2f726e6e11eaa38ed97835ec4df6?jfwid=lqhyioov3>

²⁰<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/79b62361723e11eaa38ed97835ec4df6>

Administracijos teigimu 15 dienų izoliacija susidarė dėl to, kad 28 asmenims buvo atliekami laboratoriniai tyrimai dėl koronaviruso.

Palyginus viešbučių pateiktus sąrašus su sąrašais gautais iš Juvare sistemos pastebėta, kad apie 50 proc. asmenų, kuriuos nurodė viešbučiai, neįtraukta į izoliacijoje esančių asmenų sąrašus (žr. 3 lentelę). Tačiau susisiekus su NVSCTD direktorė buvo paaiškinta, kad sistemoje gali būti klaidų, todėl Tarnyba šių neatitikimų nevertina, tik konstatuoja dokumentuose užfiksuotą faktą dėl netikslių sąrašų procentine išraiška.

Abejonių sukėlė UAB „Edval“ pateikti sąrašai, nes tik šiame viešbutyje apgyvendintų asmenų izoliacijos terminas prasilenkė su Juvare sistemoje nurodytomis datomis, pvz.: Juvare sistemoje nurodyta izoliacija nuo kovo 14 d. iki kovo 28 d., o viešbučio sąraše tam pačiam asmeniui – nuo kovo 23 d. iki balandžio 6 d. Vadovaujantis sudaryta apgyvendinimo sutartimi, už asmens izoliaciją Savivaldybė galėjo apmokėti tik už 5 paras, o faktiškai apmokėjo už 14 parų. Tokių atvejų (su skirtingu parų skaičiumi) šiame viešbutyje nustatyta 19. Dėl to, pagal mūsų skaičiavimus permoka už apgyvendinimo paslaugas sudaro 3 276,00 Eur ir atitinkamai už maitinimą – 2 040,00 Eur (žr. 3 lentelę).

Pagal abu aukščiau nurodytus atvejus bei vykdant transportavimo paslaugos kontrolę (žr. 4 Ataskaitos dalį), galima teigti, kad Savivaldybės administracijoje vidaus kontrolė yra nepakankama, nes asmuo, kontroliuojantis sutarčių vykdymą, netinkamai vykde sutarčių priežiūrą.

3 lentelė

Paslaugos teikėjas	Apygvendinta asmenų	Nėra sąrašuose	Apmokėta už paslaugas, Eur	Nesutampa datos	Apmokėta už paslaugas
UAB „Plinijus“	43	29	12 180,00* 6 015,00**	x	x
UAB „Vanagėliai“	35	17	8 760,00* 3 090,00**	x	x
A.Gromakovas IĮ „Valina“	34	15	4 488,00* 2 076,00**	x	x
UAB „Edval“	45	17	9 996,00* 3 405,00**	19* 20**	3 276,00* 2 040,00**
Viso:	157	78	35 424,00* 14 586,00**	19* 20**	3276,00* 2 040,00**

Pastaba: apgyvendinimo paslauga *; maitinimo paslauga **

Savivaldybė neturi duomenų, kokiu tikslu buvo grįžę savivaldybės gyventojai, kurie privalėjo izoliuotis. Tačiau, patikrinus informaciją pagal sudarytus sandorius bei kitus duomenis dėl Apygvendinimo ir maitinimo paslaugų, nustatyta, kad faktiškai iki 2019 m. balandžio 27 d. buvo apgyvendinti 157 asmenys ir jiems buvo teikiama maitinimo paslauga.

4. Ne visiems transportuotiesiems asmenims nurodyta izoliacijos vieta arba jie nepristatyti į nurodytas patalpas.

Pažymėtina, kad transporto neturinčius iš užsienio grįžusius žmones, kuriems leista izoliuotis jų pasirinktoje vietoje, tiek tuos, kurie bus izoliuoti savivaldybės patalpose, į izoliacijos vietas turi parvežti savivaldybės transportas. VLESVOV sprendimo V-499 3 p. numato jau grįžusius iš užsienio valstybių piliečių parvežimą nuo sienos kirtimo punktų ar oro bei kitų uostų Lietuvoje.

Savivaldybei asmenų transportavimo paslauga kainavo 5 132,09 eurų (žr. 4 lentelę).

4 lentelė

Eil. Nr.	Transportavimo paslauga (kainos nurodytos su PVM)				
	Pavadinimas	Sutarties data/Nr.	Sutarties suma EUR	1/km EUR	Pateiktų sąskaitų suma EUR
1.	UAB "Tomga"	2020-03-25 Nr.VP8-46	3629,64	0,35	3 629,09
2.	UAB "Mažeikių autobusų parkas"	2019-07-11 Nr. MS-200	150 000,00 (be PVM)	X	1 503,00
Viso:					5 132,09

Savivaldybės administracija pateikė raštus, kuriuose nurodyti transportuojami asmenys, jų izoliacijos vieta bei Savivaldybės administracijos prisiimta atsakomybė dėl šių asmenų tinkamos izoliacijos užtikrinimo. Pagal raštuose nurodytus duomenis, ne visi asmenys buvo pristatyti į savivaldybės paruoštas patalpas. Iš 2020 m. kovo 25 d. sąrašuose nurodytų 6 asmenų, kurie savivaldybės ar savo transportu turėjo būti parvežti ir apgyvendinti UAB „Plinijus“ Plinkšių viešbučio patalpose, pagal viešbučio sąrašus neatvyko nė vienas, kovo 30 d. neatvyko 2, pagal „Valina“ viešbučio sąrašus balandžio 5 d. neatvyko 2, pagal UAB „Edval“ sąrašus balandžio 3 d. neatvyko 4, o kovo 28 d. 12-ai transportuotų asmenų izoliavimo vieta nenurodyta.

Abejonių sukėlė keli atvejai, kai Administracijos raštuose, pagal kuriuos asmenys paaimami iš grįžimo vietos, viešbučio sąrašuose šių asmenų pavardės atsiranda tik po 7 – 8 parų (UAB „Edval“ viešbutis Astrum Palace).

Administracijos direktorė 2020 m. kovo 31 d. išleido įsakymą Nr. A1-694 „Dėl įgaliojimų suteikimo UAB „Tomga“ vairuotojui Tomui Gabaliui“, kuriuo įgaliojo minėtą asmenį atstovauti Administraciją 2020 m. balandžio 3 d. paaimant keturis asmenis iš Estijos, grįžusius keltu Helsinkis-Tallin (toliau – Asmenys iš Estijos) su tikslu parvežti į Mažeikių rajono savivaldybę izoliacijai skirtas patalpas, esančias Laisvės g. 7, Mažeikiai (Astrum Palace), bei pasirašyti visus dokumentus tiesiogiai susijusius su šiuo įgaliojimu. LR Užsienio reikalų ministerija informavo, kad „Lietuvos piliečių pargabenimas užsakomaisiais reisais Vyriausybės buvo organizuojamas tik iki š. m. balandžio 1 d.“, tačiau ji „piliečių pargabenimo iš Estijos neorganizavo“. Šiuo atveju piliečių pargabenimą organizavo pati Administracijos direktorė, nors teisės aktai įpareigojo piliečių parvežimą nuo sienos kirtimo punktų ar oro bei kitų uostų Lietuvoje. Pagal iš gyventojų registro pateiktus duomenis nustatyta, kad tik vienas asmuo iš Estijos parvežtų keturių asmenų yra Mažeikių rajono savivaldybės gyventojas (registruotas) t. y. Administracijos direktorės dukra, o visi kiti asmenys yra ne Mažeikių rajono savivaldybės gyventojai (apie juos neturime informacijos, ar jie apskritai izoliavosi savo savivaldybėse t. y. Vilniaus ir Prienų). Pagal viešbučio sąrašą matyti, kad šie keturi asmenys nebuvo apgyvendinti viešbutyje, tačiau patenka į Mažeikių rajono savivaldybės Juvare sąrašus.

Atkreiptinas dėmesys, kad aukščiau minėti asmenys Administracijos iniciatyva ir išlaidomis buvo parvežti iš Estijos 2020 m. balandžio 3 d. ir nebuvo izoliuoti savivaldybės patalpose. Administracijos direktorė informavo, kad dukra izoliavosi pas ją atskiroje namų ūkio valdoje.

5. Išaugusias viešinimo paslaugas pateisina esama situacija

CSI 11 str. 3. d. numato savivaldybių ESK funkcijas, kur 4 p. nurodoma, kad savivaldybės “teikia visuomenei informaciją apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, padarinių šalinimą ir vykdomas priemones gyventojų ir turto apsaugai užtikrinti“ bei 14 str. „Savivaldybės administracijos direktorius“ 18 p. „perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti” bei 19 p. “informuoja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus civilinės saugos klausimais”.

5 lentelė

Eil. Nr.	Pavadinimas	Viešinio paslaugos			
		2020 m. Eur.		2019 m. Eur.	
		Kovas	Balandis (iki 15 d.)	Kovas	Balandis (iki 15 d.)
1	UAB "Santarvės laikraštis"	2630,89	938,99	1979,25	662,71
2	UAB "Roventa"	4331,82	1469,12	2523,28	1274,71
3	UAB "Mažeikių aidas"	1236,62	181,50	0,00	0,00
4	VšĮ "Mažeikių laikraštis"	427,00	406,00	0,00	0,00
5	Ramūnas Šatkus	894,00	894,00	0,00	0,00
Viso (kovas-balandis iki 15 d.):		13409,94		6439,95	

Atkreiptinas dėmesys, kad nors Administracijoje viešinio išlaidos lyginant su ankstesniais metais (2019 m.) tuo pačiu laikotarpiu iš išaugo (žr. 5 lentelę) 6969.99 Eur, bet šiuo neeiliniu atveju, tai visiškai normalu, kad būtų galima operatyviai pasiekti kuo platesnę auditoriją, jei tai susiję su Covid-19, be to LR teisės aktai įpareigoja teikti informaciją apie ekstremalią situaciją ypač tą, kuri liečia savivaldybę.

6. Apsaugos priemonės buvo ne tik pirktos, bet ir gautos paramos pagrindais

Savivaldybė be Apgyvendino, maitinimo, transportavimo ir viešinio paslaugų įsigijo ir kitų prekių, reikalingų dėl kilusios pandemijos Covid-19 už 53 155,76 Eur (žr. 6 lentelę).

6 lentelė

Eil. Nr.	Kitų prekių įsigijimas susijęs su COVID-19 (kainos nurodytos su PVM)			
	Įmonės pavadinimas	Sutarties data/Nr.	Prekių pavadinimas	Įsigyta prekių už sumą, EUR
1.	UAB "Kesko Senukai"	2019-12-20 Nr. MS-502	batai guminiai 6 poros	40,26
2.	UAB "Vilniaus degtinė"	2020-03-25 Nr.VP8-53 2230,27 Eur	rankų dezinfekantas 576 l	2230,27
3.	UAB "Pastarata"	2020-04-10 Nr.VP8-57 3628,79 Eur	apsauginis tentas-pertvara 200 kv. m.	3628,79

4.	UAB „Midateksas“	2020-03-20 Nr.VP8-45 8,82 Eur	vienkartiniai kombinezonai 237 vnt; vienkartinės pirštinės 200 dėž. po 100 vnt; kaukė 47 vnt; respiratoriai FFP2 150 vnt; akiniai 84 vnt; antbačiai 10 vnt	8,82
5.	UAB "Office System"	2020-03-23 Nr. MS-64 11979,00 Eur	rankų dezinfekantas 586 l; dezinfekcinis skystis 30 l; vienkartinės pirštinės 45 vnt; veido kaukės 50 vnt.	7662,27
6.	UAB "Info S"	2020-03-24 Nr. MS-69 29887,00 Eur	apsauginis respiratorius FFP2 5000 vnt; medicininiai apsauginiai akiniai 500 vnt; apsauginė medicininė kaukė 9000 vnt.	29318,30
7.	UAB "Asimesta"	2020-04-14 Nr. MS-98 10267,05	vienkartinės pirštinės 15000 vnt; rankų dezinfekantas 75 l; akiniai apsauginiai 50 vnt; skydelis veidui 20 vnt; batai apsauginiai 16 porų; apsauginiai kostiumai vienkartiniai 40 porų; kaukės 50 pakuot.; agrodanga 55g/m ² 4,2*8 m. 200 vnt. ir kt. prekės	10267,05
			Viso:	53155,76

Atkreiptinas dėmesys, kad UAB "Info S" medicininėmis prekėmis neprekiuoja, prie įmonės aprašymo nurodyta: „nešiojamos ir stacionarios radijo stotys, antenos, radijo ryšio įranga, mobilios auklės - didmeninė ir mažmeninė prekyba“²¹, tačiau Administracija už 29 318,30 Eur įsigijo apsauginių respiratorių FFP2 5000 vnt., medicininį apsauginių akinių 500 vnt. bei apsauginių medicininę kaukių 9000 vnt.

6.1. Dėl priemonių gavimo iš LR Vyriausybės ir kitų paramos teikėjų

Prie Administracijos pateikto Gegužės 4 d. rašto pridėtuose VLESVOV sprendimuose, matyti, kad iš Valstybės rezervo Mažeikių rajono savivaldybei buvo skirtos šios priemonės:

- 1 000 litrų, rankų dezinfekavimo priemonė (2020-03-20, Nr. V-467);
- vienkartinių kaukių – 2 000 vnt. (2020-04-09, Nr. V-784), 20 000 vnt. (2020-04-10, Nr. V-832);
- 60 000 vnt. vienkartinių pirštinių (2020-04-10, Nr. V-832);
- 700 vnt. vienkartinių chalutų, skirti karščiavimo klinikai (2020-04-10, Nr. V-832);
- 600 vnt. apsauginių akinių, skirtų karščiavimo klinikai (2020-04-10, Nr. V-832).

VLESVOV sprendimuose savivaldybės buvo įpareigtos organizuoti priemonių atsiėmimą bei pasirašyti priėmimo-perdavimo aktus.

Iš žiniasklaidos bei socialinių tinklų, matyti, kad neatlygintą paramą teikė ir kitos organizacijos.

²¹https://rekvizitai.vz.lt/imone/librantas_it/

6.2. Savivaldybėje civilinės saugos reikmėms lėšos nebuvo kaupiamos

Savivaldybės puslapyje (www.mazeikiai.lt) 2018 m. balandžio 6 d. pateiktame straipsnyje Administracijos Viešosios tvarkos skyriaus vyriausiasis specialistas Antanas Murauskas kalbėjo, kad „Praeitais metais Savivaldybės mero iniciatyva buvo pradėta kaupti Civilinės saugos rezervas ir iš šių lėšų jau įsigyta keletas kvėpavimo apsaugos, kitų priemonių“, tačiau šis specialistas 2020 m. balandžio 29 d. informavo, „kad Mažeikių rajono savivaldybėje civilinės saugos reikmėms (priemonėms įsigyti) lėšos nebuvo kaupiamos“. Akivaizdu, kad savivaldybėje šiai sričiai skiriamas nepakankamas dėmesys.

Prie pateikto Atsakymo, pridėtoje 2020 m. balandžio 14 d. lentelėje „Perduotos apsauginės priemonės“ matyti, kad sveikatos įstaigoms bei Administracijos skyriams perduota (žr. 7 lentelę):

7 lentelė

Eil. Nr.	Perduotos apsauginės priemonės			
	Pavadinimas	Išdalinta vnt.	Buvo nupirkta	Liko
1	Vienkartinės medicininės kaukės	8877	10000	1123
2	Respiratoriai FFP2	3675	5000	1325
3	Apsauginiai akiniai	300	-	-

7. Negalime nustatyti realios sumos, patirtos dėl karščiavimo klinikos ir COVID skyriaus įsteigimo

Sveikatos apsaugos ministerija (toliau -SAM) pranešė, kad karščiavimo klinikos veikia visoje Lietuvoje. Straipsnyje teigiama, kad visos šalies savivaldybės privalėjo įsisteigti tokias karščiavimo klinikas arba užtikrinti tokios paslaugos teikimą savo savivaldybės gyventojams, sudarydamos sutartį dėl tokių paslaugų teikimo su kita savivaldybe²². „Karščiavimo klinikų vaidmuo, užtikrinant nuoseklų koronaviruso infekcijos nustatymą ir gydymą, taip pat suvaldant pacientų srautus, yra labai svarbus. Jų steigimas pareikalavo iš savivaldos operatyvių veiksmų ir valios, tad šiandien mes jau turime visą karščiavimo klinikų tinklą Lietuvoje, darniai papildantį visą patikros dėl koronaviruso infekcijos sistemą. Mes savo ruožtu stengiamės užtikrinti, kad karščiavimo klinikoms būtų suteikti visi reikalingi priemonių, įskaitant darbuotojų apsaugą, išteklių“, – sako ministras A. Veryga.

Iš Mažeikių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – Mažeikių ESK) 2020 m. kovo 26 d. protokolo Nr. A20-6 matyti, kad Klinika atidaryta VšĮ Mažeikių ligoninės patalpose (toliau – Ligoninė), nes ji buvo įpareigota „įsisteigti Karščiavimo kliniką bei organizuoti Karščiavimo klinikos darbą“. Ligoninės direktorius tą dieną susirinkime pasisakė, kad Klinikai „reikalingas mobilus skaitmenizuotas įrenginys, kuris kainuoja apie 40 000 Eur. Taip pat reikalinga laboratorija“.

Iš pateiktų Administracijos sąskaitų matyti, kad Mažeikių karščiavimo klinikai išleista kiemo sutvarkymui 3 822,79 Eur (toliau – Klinika). Darbus atliko UAB „VVARFF“. Klinikai ir

²²<https://koronastop.lrv.lt/lt/naujienos/karsciavimo-klinikos-veikia-jau-visoje-lietuvoje>

Covid-19 skyriui apie 3 100 Eur. tentų įrengimui (pertvaroms). Prekė piršta iš UAB „Pastarata“. Daugiau duomenų susijusių su Klinikos ir Covid-19 skyriaus įrengimu ir aprūpinimu medicinine įranga Administracija nepateikė.

Gali būti, kad iš Administracijos nupirktų 6 klausime išvardintų kitų prekių (žr. 6 lentelę), dalis buvo perduota Ligoninei (Klinikai ir Covid-19 skyrių naudojimui). Prie pateikto Atsakymo, pridėtoje 2020 m. balandžio 14 d. lentelėje „Perduotos apsauginės priemonės“ matyti, kad Ligoninei buvo perduota: 6000 vnt. vienkartinį medicininį kaukių; 3000 vnt. respiratorių FFP2 bei 300 vnt. apsauginių akinių.

Tačiau iš Mažeikių ESK 2020 m. balandžio 6 d. protokolo Nr. A20-7, matyti, kad posėdyje buvo nutarta, kad „jei žymiai padidėtų koronaviruso pandemija, lengvai sergančių asmenų izoliavimui, skirti patalpas Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazijos bendrabutyje, esančiame Dariaus ir Girėno g. 14, Židikai, Mažeikių r. ir Mažeikių „Jievaro“ pagrindinėje mokykloje, esančioje Laižuvos 3, Mažeikiai“.

8. Gyventojai neprivalo apmokėti už laiptinių dezinfekavimo paslaugas, nes dėl šių paslaugų suteikimo nebuvo priimtas sprendimas.

Administracijos Atsakyme pateikta informacija: „Mažeikių miesto daugiabučių namų laiptinių dezinfekciją organizavo daugiabučių namų administratoriai UAB „Tavo pastogė“ ir UAB „Admituras“. Dezinfekciją atliko UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“. Esant ekstremaliajai situacijai, Savivaldybė tik suformulavo tokių paslaugų atlikimo poreikį, tačiau paslaugos buvo apmokėtos iš dezinfekuojamų daugiabučių namų kaupimo fondo lėšų.“

Peržiūrėjus Mažeikių ESK posėdžių protokolus, nustatyta, kad klausimai, susiję su daugiabučių namų laiptinių dezinfekavimu, buvo aptariami 2020 m. kovo 15 d. ir 2020 m. kovo 20 d. posėdžiuose. Posėdžio protokole Nr. A20-3 užfiksuota:

„L. Nagienė kreipėsi į UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“ direktorių Andrių Noreiką, kad būtų dezinfekuojamos visos daugiabučių namų laiptinės.“

Andrius Noreika sakė, kad dezinfekcijos darbai daugiabučių laiptinėse atliekami, o gyventojams, dėl galiojančių nustatytų antkainių už laiptinės valymą mokėti nereikės.

L. Nagienė klausė kaip bus dezinfekuojamos laiptinės, kurios neturi sutarčių su administratoriais.

A. Noreika atsakė, kad pasiūlyta atlikti dezinfekaciją, o patirtas išlaidas dengti iš kaupimo fondų.

Jeigu tektų dezinfekuoti laiptinę, kurioje buvo nustatytas koronaviruso užkratas – reikalinga licencija, kalbėjo A. Noreika“.

2020 m. kovo 20 d. posėdžio protokole Nr. A20-5 užfiksuota:

„L. Nagienė informavo, kad UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“ dezinfekciją atliko 57 laiptinėse, šiandien dezinfekuos dar 43 laiptines. Dezinfekcinio skysčio turi pakankamai“.

Nutarimai dėl daugiabučių namų laiptinių dezinfekavimo buvo priimami tik 2020 m. kovo 15 d. posėdyje. Šiame posėdyje buvo nutarta (nutarimo 2-4 punktai):

„Įpareigoti Andrių Noreiką – UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“ direktorių, kreiptis į Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministeriją dėl licencijos dezinfekavimo darbams atlikti gavimo.“

Įpareigoti UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“, UAB „Admituras“, UAB „Tavo pastogė“ profilaktiškai valyti ir dezinfekuoti gyvenamųjų namų laiptines kartą savaitėje (jeigu nėra nustatyto koronaviruso atvejo kurioje nors iš laiptinių).

Daugiabučių namų gyventojams, kurie nėra sudarę sutarties su administratoriais dėl laiptinių dezinfekavimo, patirtos išlaidos už atliktus dezinfekavimo darbus bus dengiamos iš kaupimo fondų“.

Daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios dalinės nuosavybės valdymą, priežiūrą, išlaikymą reglamentuoja LR Civilinio kodekso (toliau – CK) 4.82-4.85 straipsniai. CK 4.82 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad butų ir kitų patalpų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso namo bendrojo naudojimo patalpos, pagrindinės namo konstrukcijos, bendrojo naudojimo mechaninė, elektros, sanitarinė-techninė ir kitokia įranga. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad butų ir kitų patalpų savininkai privalo proporcingai savo daliai apmokėti išlaidas namui (statiniui) išlaikyti ir išsaugoti, įstatymuose nustatyta tvarka mokėti mokesčius, rinkliavas ir kitas įmokas.

CK nustato teises ir pareigas butų ir kitų patalpų savininkams patiems rūpintis savo bendru turtu. Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektams valdyti savininkai gali steigti bendriją arba sudaryti jungtinės veiklos sutartį arba CK 4.84 straipsnyje nustatyta tvarka pasirinkti bendrojo naudojimo objektų administratorių, kurį skiria savivaldybė.

Bendrojo naudojimo objektų valdytojas (bendrija, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotas asmuo, savivaldybės paskirtas administratorius) administruoja bendrojo naudojimo objektus, vykdo su bendrąja nuosavybe susijusius savininku priimtus sprendimus, atstovaudamas savininkų interesus.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 2020 m. kovo 26 d. yra parengusi rekomendacijas daugiabučių namų laiptinių valymui ir dezinfekacijai. Rekomendacijos yra skirtos daugiabučių namų bendrijoms, patalpų savininkų įgaliotiems asmenims, namo administratoriams ir kt. fiziniams ir juridiniams asmenims, atsakingiems už namo priežiūros organizavimą. Privalomų nurodymų dėl daugiabučių namų laiptinių dezinfekavimo nebuvo priimta.

Atkreiptinas dėmesys, kad CSĮ 27 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad ekstremalių situacijų komisijų tarpusavio santykiai grindžiami sprendimų viršenybės principais: žemiausi yra savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos sprendimai, aukščiausi – Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos sprendimai.

Privalomi nurodymai dėl daugiabučių namų laiptinių dezinfekavimo galėjo būti teikiami nuo 2020 m. balandžio 8 d., įsigaliojus 2020 m. balandžio 3 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymui Nr. D1-191 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. D1-971 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“ patvirtinimo“ pakeitimo“²³.

Kiekviena valdžios institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.). Pažymėtina ir tai,

²³<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/b89ddea2790611eaa38ed97835ec4df6?jfwid=-fy7rwbfeo>

kad viešojo administravimo subjektų veiksmai turi sudaryti palankias sąlygas įstatymų nustatytiems tikslams pasiekti. Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Manome, kad Mažeikių ESK, priimant sprendimus dėl daugiabučių namų laiptinių dezinfekcijos, nebuvo laikomasi aukščiau nurodytų principų, nes nutarta dezinfekuoti, tik tų daugiabučių namų laiptines, kurios bendrosios dalinės nuosavybės objektų valdymui pasirinko bendrojo naudojimo objektų administratorių. Daugiabučių namų bendrijų pirmininkai pateikė informaciją, kad jiems nebuvo teikti nurodymai ar rekomendacijos dėl daugiabučių namų laiptinių dezinfekcijos. Administracija nepateikė administracijos direktoriaus įsakymo dėl bendrojo naudojimo objektų dezinfekavimo visuose daugiabučiuose namuose, nepriklausomai nuo pasirinktos bendrojo naudojimo objektų valdymo formos.

Apie pradedamą daugiabučių namų laiptinių dezinfekavimą buvo pranešta 2020 m. kovo 18 d. Mažeikių rajono savivaldybės internetinėje svetainėje. Pranešime nurodyta, kad nuo kovo 19 d., ketvirtadienio, UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“ pradeda dezinfekuoti daugiabučių namų laiptines. Dezinfekcijai bus naudojamas sertifikuotas „VIROCID“ skystis, kurio veiksmingumas – keletas savaitės. Mažeikių ESK nutarimu gyvenamųjų namų laiptinės turi būti dezinfekuojamos kartą savaitėje.

UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“ 2020 m. balandžio 29 d. rašte Nr. F8-54 „Dėl duomenų pateikimo“ informavo, kad nemokamai nebuvo dezinfekuota nei viena laiptinė. Taip pat informavo, kad Mažeikių ESK 2020 m. kovo 15 d. posėdžio metu UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“ direktorius Andrius Noreika nei pasiūlymo atlikti dezinfekciją, nei patirtas išlaidas dengti iš kaupimo fondo neteikė. Sudarytų sutarčių dėl daugiabučių namų laiptinių dezinfekavimo paslaugų, nurodant laiptinių dezinfekavimo periodiškumą, su UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“ nepateikė nei UAB „Admituras“, nei UAB „Tavo pastogė“.

CK 4.82 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad butų ir kitų patalpų savininkai privalo reguliariai kaupti lėšas, kurios bus skiriamos namui (statiniui) atnaujinti pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus. Šios lėšos yra butų ir kitų patalpų savininkų bendroji dalinė nuosavybė. Į šias lėšas negali būti nukreiptas išieškojimas. Lėšų kaupimo, jų dydžio apskaičiavimo, sukauptų lėšų apsaugos tvarką nustato Vyriausybė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 390 „Dėl butų ir kitų patalpų savininkų lėšų, skiriamų namui (statiniui) atnaujinti pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, kaupimo, dydžio apskaičiavimo ir sukauptų lėšų apsaugos tvarkos aprašo patvirtinimo“²⁴ patvirtinto aprašo 14 punkte nustatyta, kad sukauptos lėšos naudojamos pagal paskirtį – ilgalaikiame plane numatytiems ir nenumatytiems darbams, kurie būtini pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, finansuoti. Šio aprašo 15 punkte nustatyta, kad lėšų panaudojimas turi būti pagrįstas rangos darbų ar paslaugų pirkimo sutartimis ir atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktais.

UAB „Admituras“ ir UAB „Tavo pastogė“ informavo, kad mokėtinos sumos už laiptinių dezinfekcijos paslaugas butų ir kitų patalpų savininkams bus įtrauktos į bendrąją sąskaitą-pranešimą. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-23 nutarimu Nr. 603 „Dėl daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų nuostatų 5 punkte nustatyta, kad teisės aktų nustatytais atvejais ir (ar) patalpų savininkų sprendimu,

²⁴<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/7a02a930e82b11e4a3f4c9665905a1b3/XRBfbrDuSE>

priimtu CK 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, administratoriui už suderintą atlygį gali būti pavesta atlikti ir kitas, Nuostatų 4 punkte nenurodytas, funkcijas, susijusias su patalpų savininkų bendrosios nuosavybės administravimu. Dokumentai apie patalpų savininkų priimtus sprendimus dėl bendrojo naudojimo objektų dezinfekavimo nepateikti, o kadangi teisiškai prievolė karantino metu dezinfekuoti daugiabučių namų bendrojo naudojimo patalpas nebuvo įtvirtinta, todėl manome, kad gyventojai neprivalo apmokėti už laiptinių dezinfekavimo paslaugas, jei dėl šių paslaugų suteikimo nebuvo priimtas sprendimas. Be to, neatsižvelgta į tai, kad drėgnu būdu valyti ir dezinfekuoti dažnai liečiamus paviršius laiptinėse gali ir patys gyventojai arba pavesti šiuos darbus atlikti jų daugiabučių namų laiptinių valymą atliekantiems asmenims.

9. Kiti pastebėjimai, susiję su atliekamu tyrimu

Kovai su Covid-19 Savivaldybėje veikia Mažeikių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų komisija (toliau – Mažeikių ESK), kuri Tyrimo laikotarpiu buvo galiojanti ir pakeista kelis kartus, t. y. Administracijos direktorės įsakymais „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos sudarymo ir ekstremalių situacijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ (toliau - Mažeikių ESK nuostatai): 2019 m. liepos 17 d. Nr. A1-1456²⁵ (toliau - Mažeikių ESK1); 2020 m. kovo 19 d. Nr. A1-618²⁶ (toliau - Mažeikių ESK2); 2020 m. balandžio 7 d. Nr. A1-777²⁷ (toliau - Mažeikių ESK3).

9.1. Dėl Mažeikių ESK operacijų centro

Tyrimo laikotarpiu galiojo Administracijos direktorės 2019 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. A1-2254 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų operacijų centro sudarymo ir ekstremalių situacijų operacijų centro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – OpC).

LR Vidaus reikalų ministerija 2020 m. kovo 2 d. be kitų adresatų pagal sąrašą pateikė savivaldybių administracijų direktoriams raštą Nr. 1D-1142, kuriuo informavo kad „š. m. vasario 28 d. Vidaus reikalų ministerijoje įvyko LR Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – VESK) posėdis. Teikiame Jums VESK posėdžio protokolo kopiją (pridedama), prašome susipažinti su priimtais nutarimais“. 2020 m. vasario 28 d. VESK protokole Nr. 73-3 (toliau - VESK protokolas) rašoma, kad „imtasi visų būtinų priemonių, institucijos aktyvavo operacijų centrus“, o pirmu klausimu nutarta „Institucijoms, savivaldybėms dirbti savo kompetencijos rėmuose per aktyvuotus ekstremalių situacijų operacijų centrus pagal iš anksto parengtus planus, koordinuoti veiksmus, derinti iškilusius klausimus, teikti pasiūlymus dėl papildomų priemonių savo koordinavimo srityje Valstybės ekstremalių situacijų operacijų centrui (toliau – VESOC)“.

Mažeikių ESK1 2020 m. kovo 3 d. protokolo Nr. A20-2 (paskelbtas²⁸, kuris, Tyrimo ataskaitos projekto derinimo metu 2020 m. gegužės 22 d. buvo pakeistas, kaip vykęs jungtinis posėdis Mažeikių ESK ir OpC), trečiu klausimu pasisakė dėl VESK protokolo, ko pasėkoje nutarė „kreiptis raštu į Valstybės ekstremalių situacijų operacijų centrą dėl veido ir kūno apsaugos

²⁵Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-07-17 įsakymas A1-1456;

²⁶Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-03-19 įsakymas A1-618

²⁷Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-04-07 įsakymas A1-777

²⁸<http://www.mazeikiai.lt/savivaldybe/struktura-ir-kontaktai/administracija/vie%C5%A1osios-tvarkos-skyrius/civilin%C4%97-ir-prie%C5%A1aisrin%C4%97-sauga/protokolai/>

priemonių gavimo institucijų darbuotojams, kurie vykdys reikiamus darbus epidemijai valdyti“. Todėl Administracija 2020 m. kovo 18 d. Visuomenės sveikatos departamento direktoriui pateikė raštą R8-2.31-1261 „Dėl civilinės saugos priemonių iš valstybės rezervo skyrimo“, kur pridėjo jau minėtą 2020 m. kovo 3 d. protokolą Nr. A20-2 su šiek tiek skirtingai išdėstyta 1 klausimo formuluote, komisijos nariais bei tekstu, bet panašiai priimtais nutarimas, tačiau visiškai skirtinga komisija t. y. „MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS IR SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO POSĖDŽIO PROTOKOLAS“ (toliau – Jungtinis protokolas).

Iš Mažeikių ESK protokolų bei Administracijos Rašto akivaizdu, kad nebuvo paskirtas OpC vadovas, kadangi Mažeikių ESK dėl minėto vadovo kandidatūros nesvarstė. Nors Tyrimo ataskaitos projekto derinimo metu Administracijos direktorė teigia, kad „Mažeikių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų operacijų centras buvo aktyvuotas 2020-03-03 vykusio jungtinio Mažeikių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos ir Mažeikių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų operacijų centro posėdžio metu, ką patvirtina 2020-03-02 elektroniniu paštu išsiųstas kvietimas“. Pasak Administracijos direktorės „jeigu administracijos direktorius neskiria savivaldybės operacijų vadovo, pareiga vadovauti ekstremaliai situacijai rajone atitenka savivaldybės administracijos direktoriui“. Darytina išvada, kad Mažeikių ESK nesivadovavo nei VESK protokolu nei Mažeikių ESK1 nuostatų 13. p. Mažeikių ESK „teikia Savivaldybės administracijos direktoriui pasiūlymus dėl Savivaldybės operacijų vadovo skyrimo vadovauti visoms civilinės saugos sistemos pajėgoms“.

9.2. Dėl Mažeikių ESK 2020 m. kovo-balandžio mėn. protokolų²⁹

Pagal pateiktus ir paskelbtus protokolus (iki 2020-05-21), matome, kad Mažeikių ESK dėl koronaviruso (Covid-19) posėdžiavo š. m. kovo mėn.: 3 d. Nr. A20-2 (toliau – Protokolas Nr. A20-02); 15 d. Nr. A20-3 (toliau – Protokolas Nr. A20-03); 20 d. Nr. A20-4 (toliau – Protokolas Nr. A20-04) ir Nr. A20-5 (toliau – Protokolas Nr. A20-05); 26 d. Nr. A20-6 (toliau – Protokolas Nr. A20-06) bei balandžio mėn.: 6 d. Nr. A20-7 (toliau – Protokolas Nr. A20-07); 14 d. Nr. A20-8 (toliau – Protokolas Nr. A20-08); 21 d. Nr. A20-9 (toliau – Protokolas Nr. A20-09) ir 23 d. Nr. A20-2 (toliau – Protokolas Nr. A20-10) (toliau – Protokolai).

Protokolo įforminimo reikalavimus be dokumentų rengimo taisyklių reglamentuoja CK 2.90-2.90 straipsniai. Pastebėta, kad dviejuose protokoluose priimti nutarimai neteisėti, nes nebuvo kvorumo, kadangi Mažeikių ESK nuostatos numato „posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai Savivaldybės ESK narių“, t. y.:

➤ tyrimo metu, protokole Nr. A20-03, galiojo Mažeikių ESK1 sudaryta komisija, tačiau kai kurie komisijos nariais įrašyti asmenys buvo patvirtinti tik vėliau Mažeikių ESK2. Narys Nerijus Rapšys (Administracijos Viešosios tvarkos skyriaus vedėjas) nurodytas prie dalyvaujančių ir prie nedalyvaujančių, narys Zigmantas Kristutis (Administracijos Aplinkos ir sveikatos apsaugos skyriaus vedėjas) prie kviestųjų asmenų, tačiau nustatyta, kad abu minėti nariai tą dieną posėdyje nedalyvavo, todėl susumavus visus dalyvavusius komisijos narius, Mažeikių ESK1 posėdyje dalyvavo tik 7, kai komisija susideda ir 13 narių. Bet šioje situacijoje ypatingai atkreiptinas dėmesys, kad Tarnybai buvo pateiktas ir analogiškas įvykęs tą pačią dieną, valandą, darbotvarkės,

²⁹<http://www.mazeikiai.lt/savivaldybe/struktura-ir-kontaktai/administracija/vie%C5%A1osios-tvarkos-skyrius/civilin%C4%97-ir-prie%C5%A1gaisrin%C4%97-sauga/protokolai/>

pasiskaitais, tų pačių asmenų pasirašytas Protokolas Nr. A20-03, tik skiriasi surašymo data ir pavadinimas, t. y. 2020 m. kovo 15 d. Nr. A20-3 „MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJA“ (šis protokolas paskelbtas viešai www.mazeikiai.lt) ir 2020 m. kovo 17 d. „MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS IR SAVIVALDYBĖS_EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO POSĖDŽIO DĖL MAŽEIKIŲ MIESTO IR RAJONO GYVENTOJŲ APSAUGOS NUO KORONOVIRUSO (COVID-19) PROTOKOLAS Nr. A20-3“; tačiau nutarimai buvo priimti analogiški.

Šiuo klausimu, Tyrimo ataskaitos projekto derinimo metu, Administracijos direktorė informavo, kad „Mažeikių rajono savivaldybės internetinio puslapio skiltyje „Ekstremalių situacijų komisijos protokolai“ patalpintas 2020-03-15 jungtinio Mažeikių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos posėdžio protokolas Nr. A20-3 laikytinas negaliojančiu, nes dėl neatidumo į internetinį puslapį buvo įkeltas galutinai nesuredaguotas tikrojo protokolo juodraštinis variantas“. Manytina, kad Tarnybai ankstesni protokolai buvo pateikti ne „juodraštiniai“, nes jie buvo pasirašyti tiek Mažeikių ESK pirmininkės, tiek sekretoriaujančio asmens. Tačiau net ir suskaičiavus Jungtiniame protokole dalyvavusius asmenis atskirai, komisijų kvorumo vis tiek nebuvo, kaip tai numato šių komisijų nuostatai.

➤ kitas posėdis, kai nebuvo kvorumo ir galiojo Mažeikių ESK2, vyko 2020 m. balandžio 6 d., į kurį nesurinko pakankamas narių skaičius Protokolas Nr. A20-07. Posėdyje dalyvavo 8 komisijos nariai.

Tarnyba kitus pastebėjimus dėl kai kurių protokolų nutarimų pasisakė aukščiau pateiktose Ataskaitos dalyse.

9.3. Dėl izoliacijos kontaktinių asmenų paskelbimo

Asmenų izoliavimą organizuoja savivaldybių administracijos, todėl kiekvienoje savivaldybėje yra atsakingi asmenys, galintys konsultuoti ir derinti iškilusius klausimus. Tačiau <https://koronastop.lrv.lt/lt/kontaktai>, kaip Mažeikių rajono savivaldybės kontaktiniai asmenys dėl izoliacijos yra paskelbti: Laima Nagienė (tel. Nr. 8687 79461 el. p. laima.nagiene@mazeikiai.lt) bei Egidijus Ruškys (tel. Nr. 8620 22116 el. p. info@astrum.lt). Pagal ESK protokolus nerasta priimtų sprendimų dėl kokių prižasčių mūsų savivaldybės kontaktinis asmuo yra paskelbtas verslo ūkio subjektas (UAB „Edval“ direktorius), kuris nėra jokios komisijos nariu ir nėra Savivaldybės darbuotojas. Tuo tarpu kitos savivaldybės nurodo, jose dirbančius valstybės tarnautojus arba politikus.

Tyrimo ataskaitos projekto derinimo metu, Administracijos direktorė informavo, kad nurodytas privatus kontaktinis asmuo pateiktas „siekiant, kad izoliuotų asmenų artimieji galėtų palaikyti ryšį su izoliuotais asmenimis“, nes Savivaldybė 2019 m. gruodžio 20 d. sudarė paslaugų teikimo sutartį Nr. MS-503 su UAB „Edval“ dėl svečių apgyvendinimo viešbutyje. Tyrimo metu Administracija nepateikė duomenų apie tai, kiek pagal minėtą sutartį buvo apgyvendinta asmenų dėl COVID-19.

Savivaldybės kontrolierė

Alma Karvelienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Loreta Dimienė